

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

Кафедра фізичного виховання і спорту

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 017 Фізична культура і спорт
ОПП «Фізична культура і спорт»
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Вид дисципліни вибіркова
Факультет інтегрованих технологій і обладнання

Розробник:
Єрмоленко О.В. викладач кафедри
фізичного виховання і спорту

Розглянуто і схвалено на засідання кафедри фізичного виховання і спорту.
Протокол № 17 від 02.05.2023 р.

Краматорськ-Тернопіль 2023 р.

Під час самостійної роботи студенти вивчають як матеріал лекційних так і практичних занять курсу.

Самостійна робота планується на кожну годину аудиторного часу і на питання винесенні на самостійне вивчення.

Розподіл часу самостійної роботи виконується згідно плану навчального процесу та робочого плану дисципліни.

Під час самостійної роботи студенти звертаються до літератури теоретичного курсу та допоміжної методичної літератури в разі необхідності.

Зміст самостійної (індивідуальної) роботи:

Змістовий модуль 1. Нормативні засади права.

Тема 1. Поняття права.

Зміст теми:

- основні підходи до право розуміння;
- поняття права;
- ознаки права;
- право і його зовнішні форми;
- функції права;
- цінність права.

Література:[О: 1-9; Д: 1-4].

Тема 2. Право в системі соціального регулювання.

Зміст теми:

- поняття, загальні риси і види соціальних норм;
- право і мораль;
- право і політичні норми;
- право і релігійні норми; Корпоративні норми, їх особливості і взаємодія з правом. Право і технічні норми.

Література:[О: 1-9; Д: 1-4].

Тема 3. Формування права та його джерела.

Зміст теми:

- правоутворення: поняття та етапи;
- поняття форми права;
- співвідношення форми і джерела права;
- правовий звичай;
- судовий прецедент і судова практика як джерела права;
- нормативно-правовий договір;
- нормативно-правовий акт;
- загальні принципи права та правова доктрина як джерела права.

Література:[О: 1-9; Д: 1-4].

Тема 4. Принципи права.

Зміст теми:

- поняття, риси та класифікація принципів права;
- загальнолюдські (цивілізаційні) принципи права;
- загальні принципи права;
- галузеві та міжгалузеві принципи права;
- принципи правових інститутів

Література:[О: 1-9; Д: 1-4].

Тема 5. Правове регулювання суспільних відносин.

Зміст теми:

- поняття правового регулювання суспільних відносин;
- способи, методи та типи правового регулювання;
- правовий режим;
- види правового регулювання;
- механізм правового регулювання суспільних відносин;
- ефективність правового регулювання.

Література:[О: 1-9; Д: 1-4].

Змістовий модуль 2. Нормативно-правові механізми організації сфери фізичної культури та спорту.

Тема 6. Особливості функціонування сфери фізичної культури та спорту в Україні.

Зміст теми:

- система законодавства України про фізичну культуру та спорт;
- державне управління та основи державного контролю у сфері фізичної культури та спорту;
- державне регулювання фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності.

Література:[О: 1-9; Д: 1-4].

Тема 7. Правовий режим фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності.

Зміст теми:

- правовий режим фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності. Правовідносини у спорті;
- правові механізми проведення спортивних заходів в Україні;
- аматорський спорт;
- професійний спорт.

Література:[О: 1-9; Д: 1-4].

Тема 8. Суб'єкти правовідносин у сфері фізичної культури та спорту.

Зміст теми:

- спортивні тренери;
  - спортсмени;
  - спортивні агенти;
  - спортивні судді;
  - спортивні уболівальники;
  - порядок проведення атестації тренерів (тренерів-викладачів);
  - порядок присвоєння кваліфікаційних категорій спортивним суддям;
  - положення про Єдину спортивну класифікацію України;
  - положення про надання категорій спортивним школам.
- Література:[О: 1-9; Д: 1-4].

Тема 9. Громадські організації та порядок організації їх роботи.

Зміст теми:

- роль і значення громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування у розвитку фізичної культури та спорту;
- організаційна побудова громадського фізкультурно-спортивного руху в Україні;
- законодавча база діяльності громадських організацій;
- планування, організація, управління та фінансування громадських спортивних організацій.

Література:[О: 1-9; Д: 1-4].

Тема 10. Фінансово-правове забезпечення сфери фізичної культури та спорту.

Зміст теми:

- Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні;
- фінансування фізичної культури та спорту;
- соціальне забезпечення спортсменів, тренерів та працівників спортивних організацій;
- про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій.

Література:[О: 1-9; Д: 1-4].

Тема 11. Планування, організація та проведення спортивних заходів.

Зміст теми:

- правове регулювання організації та проведення спортивних змагань;
- планування спортивних змагань;
- управління у спорті.

Література:[О: 1-9; Д: 1-4].

Тема 12. Правове регулювання праці спортсменів і працівників фізичної культури і спорту.

Зміст теми:

- трудові правовідносини та трудові права працівників;
- колективні договори та угоди;
- трудовий договір працівників фізичної культури;
- спортивний контракт.

Література:[О: 1-9; Д: 1-4].

Тема 13. Ділові папери, документи особового складу.

Зміст теми:

- автобіографія;
- резюме;
- заява;
- характеристика;
- особовий листок з обліку кадрів;
- запрошення;
- звіт;
- оголошення;
- план;
- протокол.

Література:[О: 1-9; Д: 1-4].

Тема 14. Юридична відповідальність працівників фізичної культури і спорту.

Зміст теми:

- поняття та принципи юридичної відповідальності;
- презумпція у праві;
- державно-правова відповідальність;
- дисциплінарна відповідальність;
- матеріальна відповідальність;
- адміністративна відповідальність;
- кримінальна відповідальність.

Література:[О: 1-9; Д: 1-4].

Рекомендована література

Основна:

1. Апаров А.М. Спортивне право України / А.М. Апаров. – К.: Істина, 2012.
2. Велика українська юридична енциклопедія: у 20-ти томах. Т. 3 : Загальна теорія права / редкол.: О. В. Петришин (голова) та ін. – Харків: Право, 2017.
3. Глущик С.В. Сучасні ділові папери / Глущик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. – Київ: А.С.К, 2004
4. Козюбра М. І. Принципи права: методологічні підходи до розуміння природи та класифікації в умовах сучасних глобалізаційних трансформацій. Право України. 2017. № 11.С. 142 – 164.
5. Куроченко І.П. Правові, організаційні та методичні засади фізичної культури і спорту в Україні: навчальний практикум / І.П. Куроченко. – Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2016. – 596 с.
6. Правова доктрина України : у 5 т. – Х. : Право, 2013. – Т. 1 : Загальнотеоретична та історична юриспруденція / В. Я. Тацій, О. Д. Святоцький, С. І. Максимов та ін. ; за заг. ред. О. В. Петришина. – 976 с
7. Трихліб К. О. Гармонізація законодавства України і законодавства ЄС: наближення загальноправової термінології : монографія / К. О. Трихліб. – Х. : Право, 2015. – 224 с.
8. Тягур Р. С. Нормативно-правові основи фізичної культури і спорту: курс лекцій / Р. С. Тягур. – Івано-Франківськ, 2005. – 72 с.
9. Циппеліус Р. Юридична методологія / Р. Циппеліус ; пер. з нім. – К : Реферат, 2004. – 176 с.

Додаткова:

1. Антологія української юридичної думки : в 10 т. – Т. 1 : Загальна теорія держави і права, філософія та енциклопедія права / Упоряд. Бабкін В. Д., Усенко І. Б., Пархоменко Н. М. ; за заг. ред. Шемшученка Ю. С. – К. : Юридична книга, 2002. – 568 с.
2. Великий енциклопедичний юридичний словник [Текст] / за ред. Ю. С. Шемшученка. – К. : Юрид. думка, 2007. – 992 с.
3. Козюбра М. І. Принципи права: методологічні підходи до розуміння природи та класифікації в умовах сучасних глобалізаційних трансформацій. Право України. 2017. № 11.С. 142 – 164.
4. Пархоменко Н. М. Джерела права: проблеми теорії та методології / Н. М. Пархоменко. – К. : Юрид. думка, 2008.– 326 с.

Електронні ресурси з дисципліни

1. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws> – Офіційний вебпортал парламенту України (Законодавство України).
2. <https://www.kmu.gov.ua/> – Єдиний вебпортал органів виконавчої влади України.
3. <http://www.ccu.gov.ua/> – Офіційний вебсайт Конституційного Суду України.
4. https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/ – Офіційний вебсайт Верховного Суду України.
5. <http://www.aprnu.kharkiv.org/> – Офіційний вебсайт Національної академії правових наук України.
6. <http://www.twirpx.com/files/law/tgp/> – Сайт для пошуку і завантаження наукової юридичної літератури
7. <http://nbuv.gov.ua/> – Офіційна сторінка Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського